

Helytállás

Megrendült a föld... A szeizmográfok mutatói néhány percig szabálytalanul vad kilengéssel jelezték a fékezhetetlen erők tombolását a mélyben, s elveszett emberéletek számai, sebesültek ezrei, rombadőlt házak, megrongálódott üzemszervek a fájdalom napjaivá változtatták ezt a március elejét. A pótolhatatlan emberi életek és a megfeszített munkával pótolható anyagi veszteségek mérhetetlenül súlyos csapást jelentettek, de ugyanakkor a gyors emberi összefogás, egymást segítés, az együttérző szolidaritás megannyi jelének is tanúi lehettünk a katasztrófát követő hetekben.

Már a március 4-i földrengés utáni reggelen Nicolae Ceausescu elvtárs személyes irányításával megindultak a mentési munkálatok, s pártunk főtírkára a szocialista állam egész gigászi gépezetét csatasorba állította a pusztító erőkkel vívott küzdelemben. És jellemző, hogy az elsődleges cél a túlélők megmentése volt; sokszor óriási áldozatok árán, többnapos megfeszített munka után is, egész toronyházak, nagyszállók romhalmaza alól mentettek ki a pincegádorok odvából, a tartóoszlopok tövéből egy-egy elcsigázott embert, s ez nyújtotta a legnagyobb örömet, a legfontosabb elégtételt a valóban hősi erőfeszítésért.

Sajnos, vannak, akiket a legáldozatosabb mentés sem tud már megmenteni, akiknek a halála már bizonyosság. Senki sem pótolhatatlan — szoktuk mondani, ha munkáról, munkabeli helyettesítésről van szó. Ez, sajnos, féligazság, vagy talán még az sem, hiszen minden ember sajátos egyediség, személyiség, különleges vonásokkal, színekkel, fölfogással, munkastílussal. Ezt most látjuk csak igazán, amikor oly sokan lelték halálukat a romok alatt, s oly igen hiányzanak, annyira nagy gond a helyettesítésük. Számunkra különösen fájdalmas sok szerkesztőkollégánk, író barátunk, ismert közéleti személyiség elvesztése. Ugyan hogyan pótolhatnók azt az úrt, amely Veronica Porumbacu után maradt a lírai hangvétel vagy a magyar költészet román nyelvű tolmácsolása tekintetében. Ugyanúgy, mondhatni, páratlan jelenség volt a maga nemében Mihail Petroveanu és Mihai Gafița az irodalmi múlt-fölmérés, értékmentés vaióban Szküllák és Kharübdiszek közt végzett munkájának két kitűnő művelője s a velük — irányulásban, alaposágban, kutatói szenvedély dolgában egyaránt — rokon Savin Bratu. És föl tudjuk-e mérni, mit vesztettünk a gazdag műveltségű, sok irányban tájékozódó, termékeny, tűnődő költő és esszéíró, A. E. Baconsky elvesztésével?

És miközben a szerencsétlenség színhelyein a tűzoltóké és a mentőké, a katonáké és az orvosoké volt az első szó, azalatt az ország többi részén nyújtott műszakban, éjjeli váltásban, túlorázásban csengett a kalapács, forgácsolt az **esztergapad**, szántott a traktor, dolgozók milliói tettek följajlásokat, vállaltak többlet-feladatokat, hogy behozzák a megrongálódott üzemek, fűtőtornyok, erőművek kiesését, és lehetővé tegyék a károsultak veszteségének megtérítését, javaik lehetséges pótlását. És veradók ezrei sorakoztak az orvosok előtt, hogy ily módon is biztosítsák a megmenekültek életbenmaradását, fölpülését, és építőmunkások tízezrei érkeznek az egész országból a földrengés sújtotta körzetekbe, hogy mielőbb ott-hont adjanak a hajléktalanoknak.

Ismeretesek az RKP KB Politikai Végrehajtó Bizottságának határozatai, amelyek szerint — anélkül, hogy ez évi vagy öt éves tervcélkitűzéseinket módosítanók — minden károsultnak lakást adunk és teljes berendezést, bútort éppen úgy, mint jágszakra nyrt vagy tévékészüléket. Alig néhány nappal a katasztrófa után máris családok ezrei költöztek új otthonba, a sebek kezdenek begyógyulni.

Ebben az évtizedben a természet nem volt kegyes hozzánk. Két árvizet zúdított ránk, most pedig a föld rengett meg. Tény azonban, hogy a győnge tüzet a nagy szél eloltja, az erőset viszont fölszítja. A természet csapásai nem kis próbatétel elé állítottak bennünket. De szocialista rendünk sikeresen küzdött meg az elemi erőkkel, az erőfeszítések megedzettek, a dolgozóban tovább erősödött az összetartás, a kölcsönös segíteni akarás érzete és képessége, az eddig végzett kemény munka alapján biztosan nézhetünk a jövőbe, erőnk töretlen, előrehaladásunk lankadatlan.

Az újabb nagy próbatételt is kiállottuk.

KORUNK